

Mikoleta'ren euskereak eta gaur Bizkaya'n darabilgunak ¿ze alde ete-dauke?

Bizkaiko euskerea irakasteko asmuz, 1653'gar'en urtean euskalizti laburtxu bat atondu eban Mikoleta'k, Gaztelera idatzita dagoan euskalizti oni «Modo breve de aprender la lengua Vizcayna» deritxo, ta Mikoleta'k bere eskuz egindako idaz-lana, «British Museum»'en dago. Lan onen irarkaldi bi egin dira: 1881'gar'en urtean Bartzelona'ko «Revista de Ciencias Históricas» eritxonak argitaldu eban lenengoz: gero Dodgson jaunak, oartxu batzuk ezar'ita, ba'riro irari eban Sebila'n 1897'gar'en urtean. Lenengo irarkaldiak oker eta uts asko ei-daukaz; bigarenean be gitxi batzuk ba-dagoz. Begien aurrean daukaguna auxe da, ta zazpi ateletan berezi gegike.

Lenengo atalean «izen, eraskin eta izenordekoetzaz» diardu Mikoleta'k.

Bigarenean, «egin, izan eta egon» aditzen irabiakerea dakar.

Irugarena, iztegi laburtxua da.

Iztegi onen jar'ai Dodgson'en oar batzuk datorz.

Boskar'en atalak alkar-izketa luzetxua, euskal-zenbakera ta asteko egunen izenak dakarz.

Seigarena euskal-olerki edo izneurtuetzaz da.

Zazpigarenean, Mikoleta'k bere lan onetan darabiltzan 163 aditz-irabiakera dakusguz: bata-bestearen jar'ai ta ur'engorik ur'engora ipiñi ebazan Dodgson jaunak, oitura ebanez.

*
* *

Mikoleta'ren euskalizti au laburegia da; baña euskera izpirik be ez ekienentzat idatzi ebala deritxat: oneik, geyenez, laburzaleak, izaten dira-ta, uts ori parkatu bear yako. Lan onetan agiri direan beste uts batzuk ain erez parkatu lekikeozanik eztot uste.

«Euskerazko izen eta eraskin guztien azken-izkia edo *a* edo *ak*

dala oartu bedi: aitatzen dogun gauzea bakara ba-da, izen eta eraskin guztiak, *a'gaz* amaitu doaz: gauza bat baño geyago adierazo nai ba-doguz, orduan amaya *ak* izaten da». Ori diño Mikoleta'k: mugitza berezten jakin ba'leu, olakorik ez eban esango.

«Gauza bi naiz geyago norbaitenak direala adierazo nai dogunean —diño Mikoleta'k—jabea bat izan aren, bere gauzok asko diralako, jabs oren izena euskeraz batzuengo zenbakian ipinten dogu, eta bestera, gauza bat norbaitzuena dala adierazteko, jabe orein izena euskeraz banango zenbakian doa». Onetan be oker dago Mikoleta. Gauzai dagokien mugitza, aen jabeai ezarten dautsegula ta beste barik, oneina zala uste izan eban eta Mikoleta'ren oker ori ortik dator. Mikoleta'k darakuskuzan eta gaur darabilguzan izenordekoak bardiñak dira: oraitik be *gu* ta *guk'en* ondoan «*guk*» be ba-dakar bein beintzat.

*
* *

Beste aditzik geyenen laguntzale «egin» dala diño ta onen irabiakera lenen dakar. Adizpiakera batzuetan «n» baten utsa oartzen da: «*zu* ta *zuek*»*'en* adizpiakerak bardiñak dira: etorkizuna igaroagaz nasteen adierazten dauan aldia, Mikoleta'k dakaren lez gaur iñon be eztarabilgu: aldirik igaroena be berarizkoa da.

egiten	{ dot (!)		{ aldot		{ nenduá		{ egian
	{ dosu		{ aldosu		{ sendua		{ sengian
egin	{ dau	egin	{ aldau	egiten	{ euea	egin	{ egia
	{ dogu		{ aldogu		{ gendua (2)		{ gengian
	{ dosu		{ alosu		{ senduá		{ sengian
egin-go	{ daude		{ aldaude		{ eudeá		{ egien

Egiten dot, hago; egin dot, hice; egin-go dot, haré... Egin aldot, habré hecho, dala diño Mikoleta'k; gaur eguneko euskaldunentzat «puedo hacerlo» edo olakoren bat da ori: «habré hecho» danik, iñok eleuke uste izango.

Egiten nenduá, «*yo hacía*» ta enparauetan azentoa dirudian ori, «*n*»*'ren* utsunea adierazteko maratxua ¿ez ete-da gero? Nik «eguin eguien» dakar Mikoleta'k; baña «egin negian» dala edonok daki:

(1) Eguitendot, eguindot, eguin-godot... idatzi eban Mikoleta'k laburtxuago esatearen aldatu dot Mikoleta'ren idazkera ori.

(2) Dodgson'en irarkaldiak «guendu» diño; baña Mikoleta'ren esku-idaztiak «guenduá» ei-dakar.

«n» bi alkar'en jar'ai etorzan eta bat be naiko zalakoan-edo, Mikoleta'k biga'arik ez eban idatzi. Nik «egin negian» ori «yo había hecho» dala diñosku: adizpiakera orek, gaur beintzat, besterik esan nai dau.

Berarizko agintz-erarik eka'ri be eztakar Mikoleta'k; baña onenak diran adizpiakera batzuk menpe-eran sartzen dauz eta onelan era biok nasteen darabiltz. Baldintz-ereak be gaur darabilgunaren antz gitxi dauko.

egin	{	dagida (1)		Yo hiciera	{	banengi		Yo hubiera	{	nenduá (1)
		dagisua				o hiciese				sendua
		begi				besengi				evea
		daygua				balegi				gendua
		egisue				egin				sendukeo (4)
		begie				begengi		egingo		eudea
						basengic (3)				
						balegie (3)				

Menpe-erako adizpiakerok—diño Mikoleta'k—agintz-eran laburtuta be erabilten dira, «egin» aurretik ipiñi barik, onelan: dagida; egisu, begi, daygua, egisue, begie. Baldintz-erea «si yo hiciera o hiciese, etc.» gaur eriak egingo baneu... esan daroa: egin banengi.... «si yo hiciere.....» dala deritxat.

IZAN (MIKOLETA'K, YSAN)

soy	{	nax		habré sido	{	alnax		era	{	ninsá		había sido	{	ninsan
		sará				alsará				sineá				sineá
		dá				alda				sá				san
		gará				algará				ginean				ginean
fuí, ysan	{	sará		ysan	{	alsará			{	sinean			{	sinean
		dirá				aldirá				syrean				syreá

Kapanaga'k lez Mikoleta'k be «nax» idatzi eban ¿«naiz» 'tik «naz»-erako bidea ete-da? Etorkizun-aldian «ysangonas» diño Mikoleta'k.

Aditz onetan be «zu ta zuek» adizpiakera bardiñak daukez: «su sará. suec sará». Bear bada, «zuek» sortu ta gero be, gaur izenorde onegaz darabilguzan adizpiakerak sortu orduko, aldixuren bat

(1) Beste adizpiakera batzuetan lez oneitan be «n»'ren ordezeko matatuaren utsa oartzen dogu.

(2) «Egisue» ori, zuek'eri dagokion «e» gañeratu eutsan Mikoleta'k.

(3) Dodgson, en irarkaldiak «vasenguic, valeguic» diño; Mikoleta'ren esku-idaztiak «baleguic» ei-dakar; bestea be «basengie» dala egingo neuke.

(4) «Senduqueo» ori ora zelan etori 'dan eztakit: jasale-artzaledun adizpiakerea dirudi.

igaro zan eta Mikoleta'ren euskalizti au aldi orentatxe idatzia izan daiteke; baña gauza ziu'rik eztakigu. Gaur «habré sido...» adierazteko ysan { alnax, alsará... ta olako adizpiakerarik iñok eztarabil.

Aldi igaroan adizpiakera oneik opatzen dauskuz Mikoleta'k: «ninsá, sineá, sá, ginean, sinean, syrean» eta gero, oneik besteok: ysan { ninsan, sineá, san, ginean, sinean, syreá». Amaitzat «n»'rik eztaukenak, azentua daroe ta makatxuaren orde z dagoala deritxat.

Yo sea.....	{	naxá	}	si yo fuera..	{	banins (1)
		sareá				baziná
		vis				balis
		gareá				baginá
		sara (suec)				basiná
si yo fuere..	{	virá		hubiera sido	{	balirá
		banax				ysatekeá
		basará				sintekoa
		badá				satekea
		bagará				ginsatekea
	{	basará		ysan	{	sinatekeá
		badira				sitekean

Agintz eta menpe-erak emen be nasteen dakarz Mikoleta'k. Gaur egunen Bizkaya'n olako adizpiakerarik eztarabilgu; baña nozbait erabili ziran, esakun zaretan irakurten dogunez: «Aita asabai etxi ta gareá gu on beti. Baldintz-erea: vanins, vaziná, valis, baguiná, vasiná, valirá, idazkeran izan ezik, gaur be aenbaten darabilgu; baña banax, basará ta enparauok gaur «si yo fuere» baño zeatzago «si soy...» esan nai dabe. «Yo hubiera sido» gaur «izango nintzan edo nintzatekean» esaten dogu: «ysan ysatekeá» ta bere lagun oreikaz «hubiera sido» baño obeto «hubiera podido ser» edo olakoren bat adierazoko geuke. «N»'gaz azkenengoa bakarik amaitzen da: baña enparauak be bear leukie: lenengoa, osterá, aúetik be ba'leroa, askozaz obeto legoke.

EGON

Yo estoy, etc.: nago, sagos, dago, gagos, sagos, dagos.

Yo esté, etc.: nagoá, sagos, bego, gagoseá, sagos (suec) begos.

(I) Adizpiakerok, bat izan ezik beste guztiak, «v»'gaz dakarz Mikoleta'k.

Emen be «zu ta zuek» adizpiakera bardiña dauke: «su sagos, suec sagos». Agintz eta mepe-erak nasteen dakarz. Aditz onegaz *pasiva*'k adierazten dirala ta bere laguntzale «izan» irabiatua dala diñosku Mikoleta'k. Adibidetzat auxe dakar: Juan fué herido de Pedro, Joane eriduric egon ysandá Peru-ganic. Esakera ori Mikoleta'k asmau eban eta gero euskaldunei entzun eutsela ames-egin. Eriak orelan egundo esan dauanik eztot uste.

IZTEGI LABURĀ

Ainbat itz erderatik artuak dira; baña euskalitzak be eztira gitxi. Batzuk idazleak baño eztarabîlez gaur, eñiak aitzu edo egin ditu-ta; beste batzuk eñiak be ba-darabiltz, baña pizkaren bat aldatuta.

Mikoleta'k sari abots bardiña era bitara edo irutara idazten dau-ta, itz batzuen oguzkerea zelakoa zan ziur ezin jakin geike. Gaur darabilgun «x»'en ordezt bein-edo-bein «g» agiri-da: esaterako, agea = axea, egildu = exildu, egiltasun = exiltasun, erigigi=erixigi. X bera be iru abotsen ikura da; batzuetan «z ta s»'ren ordezt dago: nax, nox: axea, kaxea, gayxoa; beste batzuetan Bizkai'ko «j»'ren ordezt: xauna, xari, xausi, xosi, xoc (yok), xasu (yatzu) xoango.

Gaur «r» bigunaz oguzten doguzan itz batzuk gogoraz eta gogoraz oguzten doguzan beste batzuk bigunaz idatzi ebazan Mikoleta'k: angelua, aretxa, surikoa, kerexea, garagara, okarana, gero, liburu, eroa, sura (zura) deungaro, madaria, atera, eroan, beroago, yru, amayru eta beste geyago (1). Bestera: aurretik, buruntzia, baruan saratu, asseratu (baña asse're) garagaryla, gorringoa, negaren puluak, belaria, amaratz, lurean, orlan, piperak, essari (ezari) ta abar. Beste batzuetan gogora ta biguna tokiz aldatzen ditu: burukoratz, berori, berorek.....

«Z»'ren ordezt «s» aurrez idazten dau Mikoleta'k: betasala, eguskia, esekoa (izekoa), es, estia, ikuskea, sana, sara, sesena, suet, suena. «S»'ren ordezt ç, bein edo bein: eroçi. Ts, oso gitxitan darabil; tz, bein bez. Atsoa (anciana), itsasoa (mar), etse-a (casa); baña beste bein «esera» dakar, «etxera»'ren ordezt. Geyenez abots oreik adierazteko, «s, ss, ç edo z» idazten dau Mikoleta'k: asegin, assegin, azegin, asso, asserengo, assi, arsa, ausso, auza, balsa, basuk, bassuok,

(1) rr bikotxaz idatzita dagoz eta irar'utsa dala çnok siñestu?

bioza, bisza ta biza, basaunsa, ensun, enessat, ekargussu, eskonsea, ereinosa, eupaza, gaza (gatza), gilsea, isi (itxi), isua, insaurá, lozea, maza, mazoria, ossein, osza (otsa), ossa (otza), sorsi, unçea, ume-surza, usa, usitu, eta or'elan beste askotan be. Ori dala-ta, itzen oguzkerea aldatu dan ala ez jakiteko, Mikoleta'ren euskalizti au aintzat ezin artu geike.

Aur'erago esan dodanez, itz askotxu agiri-agirian erderatikoak dira; baña oreitatik batzuk gaur eztarabilguzalako ta beste batzuk aldakuntzaren bat euki dabelako, Mikoleta'k berak dakartzan lez beridatziko dodaz. Ona emen aipagarienak:

susculdu, abrasar
yrigui, abrir
Aytea-obeá (1), abuelo
aurrá, adelante
aurratu, adelantar
lagunena, ajeno?
yçato (irato), ahogar
ynudea, aña
ugasabea, ama de criados
onerechi, amar
orea ysarri (ezarri), amasar
ebili, andar
yaz, antaño
goratu, alzar
bustin gorria, almagre
ugazume-a, antenado
arenegun, anteayer
beguis eguin, aojar
guratu, apetecer
gure-a, apetito
carran, apriesa
arreacha, árbol
exetu, arder
goria, ardor
errequea, arroya
aguirtu, asomar
barsuna, badil

guimaleta, barreno
borta, bastardo
mochu eguin, besar
surricoa, blanca
ydoro, buscar?
gauonsa, buho
ulle-a (ule), cabello
aldian, veyn, cada vez?
egildu (exildu), callar
aria ta arquia, carnero
gueli-a, carne de vaca
ysi (itxi), cerrar
etse-a, casa
arguizagui-a, cera
yçutu (itsutu), cegar
yduria, cisco
quili-a, cosquilla
esaun, conocer
ari-a, cordero?
cañibeta, cuchillo.
soygui-a (ziogi), cuerdo
dustis, del todo
escoro-a (erkoro), pulgar
achi-candre-a, meñique.
urtigui, derribar
aguirtu, descubrir
eronsi, desnudar

(1) Mikoleta'ren esku-idaztiak «ayta obeá» ei-diño.

ugaurcu-a, devanaderas
 echi (itxi), dejar
 esarri, echar
 buturra, empeine
 deungatu, empeorar
 eriguigui (erixigi), encender
 beatu, enterrar
 estalau, encubrir
 ycuscatu (ikuzkatu), ensuciar
 osatu, enterar
 epildu, entibiar
 ostu, esconder
 ychadon, esperar
 arrendan, entonces
 anaxe-a, hermano
 cortaysa, estiércol
 cortaystu, estercolar
 astul eguin, estornudar
 xo, fornicar
 becoguia (bekoki), frente
 atetic, fuera
 gure-a, gana, antojo
 yrapaci, ganar
 caco-a, garrabato =
 kako-a, garabato
 zayna, grasa de peces
 avasuse-a, granizo
 ydoro, hallar
 erdiratu, hender
 veyñac, heces
 pujesa, higa
 vgasseme-a, hijastro
 ugas alabe-a, hijastra
 firua, hilo
 betetu, henchir
 sugate-a, cocina
 barrachico-a, hongo
 arauñce-a, huevo

ynez eguin, huir
 berarra, yerba
 jollare-a (1), lagar
 negarenpulluac, lágrimas
 vllea, lana?
 ycusi (ikuzi), lavar (ropa)
 yracurri, leer
 xaygui, levantarse
 misquea, liga para cazar
 viriac, livianos
 erro-a, loco
 eratasun-a, locura
 guey-emon, llamar
 vetetu, llenar
 surra (zur), madera
 çeatu, majar
 samauac, manteles
 ene-a, cosa mía
 miracuru-a, milagro
 adicune-a, mirada
 aditu, mirar
 çeatu, moler?
 arbia, nabo
 es-ynior, nadie
 erurra, nieve
 s e y ñ a , n i ñ o
 seyñtasun-a, niñería
 onssa (onsia) nave
 gauer(r)orta, noche prima
 vsena, nombre
 guizonerayle-a, homicida
 caya, orilla (de mar o río)
 bale-a, vizarra, ova (planta acuática)
 vaqueoso-a, pacífico
 vgas-ayta, padrastra
 arra, palmo
 valarrico-a, pan sin cerner salvados

(I) Esku-idaztiak «Tollarea» ei-dakar.

vocadera, pañuçuelo
 ayde-a, pariente
 seyña eguin, parir
 ygaro, pasar
 deungago, peor
 vstia ysan, pensar
 yduna, pescuezo
 xeme-a, pez
 sanco-a, pierna
 urraguiña, platero
 ytaundu, preguntar
 ysorrea, preñez
 ysorratu, empreñar
 ernaldu, empreñar (en las bestias)
 amarasa, pulpo
 buturra, puño
 barritu, renovar
 epecha, ruy-señor?
 saoje-a, salvia
 ovi-a, sepultura

adegui-a, sien
 vscoya, sieso
 egiltasun-a (exiltasun-a), silencio
 yrunsi, sorber?
 igayere-a, subida
 selambayst, según?
 au ea (aube), suegra
 ycusque-a, sucio
 xatoste-a, tarde, tiempo después
 de comer
 eugui, tener
 eseco-a, tía
 buruco-a, toca
 essarri, tirar
 vrde-a, lechón
 dusti-a, todo
 vrdayonso-a, torrezno
 eude-a, vde-a, verano
 azebari-a, zorra
 luqui-a, íd.

*
 * *

Mikoleta'ren idazti au ulertzeko bear diran oarak, bakotxa bere tokian egin eta egingo dodaz-ta, Dodgson jaunarenak berariz aitatu bearik eztago. Alkarizketa luzetxua dakar Mikoleta'k; emen be itz eta esakerarik oargalienak baño eztodaz aitatuko. Aditz irabiatua gerorako itxi-ta, enparauak lenengo.

icusle (ikuzle), lavandera; icuscatasun (ikuzkatasun), suciedad; loo (lo), sueño; leyen mocoená, de carámbanos: yzal бага, sin asco; erasuna, tema, locura; salsayn (zaltzain), lacayo; mandaco, mula; megach, delgado; launti, llano; gasaba (ugazaba), amo; cochiña; almohada; botador, pañizuelo; ylena, lunes; dusti, deusti, todo, ateti, fuera; erasti, errasti, bien; obato, mejor; obago, íd.; obena, lo mejor; aranguíño, araynguiño, aún; deunsuro (deungaro izan bear leuke), mal; sobrea baxe (baño); sorci baxe; balio daue *baxin* geyago; sarsayten da; ydarayten; galsayteco; ysayteco; urgazi, ayudar. urgasteco: oyñen ganean loo eteco (egiteko); ydoro asquero; lagunetan xoangonas.

Naystot (eztot nai) yricassu, abre; ecussu, ve; ecussu, mira; adisate, mira; gueldisate, quedaos; garvi essasus ene erropa dustiac eta yminsus; obeda nic *diñoda* (1) gusurra; ara emen non *datorre* ycuslea: Xauná, Flandesic etorri *sirea*: Seynbatan *eve* berorék escritorioau? Balio *daue* baxin geyago: Se curiaso *dagoá*: garbitu *daygua* guel au: Ichosu atera *dayda* contua: bada dobladu *daygua*: *daguida* ondo ymini bissarrau. Bada guichiago adituco sinate basina aen adisquidea onena, seyn ni *naxa*. Nolan esan *dou* (dozu) bostac xodau-dela? Noric ecarri *dous* (dozuz) pastel-hoc? Xansi eguidaus (egidazuz), eta onelan beste batzuetan be. Bansuc (ba-dantzuk), saycora (xaygui gora): goasean campora: nic vostac containcean (nebazan): non eguin *sidi* (zan): Esaneroeala legues, por lo que decía, esadosu (esadazu) seyn da (dan): beuque eurac osasun ori: adituco sinate (mirariais); gueyenasu assoari: (dei-egiozu atsoari). Ori errasti guey emondite..... Bay xauna etendaude (egiten daude); mutil, ecarguc almorzua *vrten artean* (antes que salgamos); Edandaysu osterá, se esteysu gachic. (Beberá V. M. otra, que no le hará mal). Ta non ydorocogu ona ysandinbat? (Y dónde hallaremos una (mujer) que sea buena?) Asco dago onac direanic. Erasti xarridites (bien pueden sentarse); Xarribidi mapuruan; Errasti xandays yzal бага: Erasti bustedite (busti dite) berori. Caxan gordebite. Ori eguinday gozo derechalaco ardaoac. (Eso harálo por lo bien que le sabe el vino). Memoria ene gasaben trapu ycusleac eroan *eguisanena* (ebazanena). «Amargaren»'en ordeaz amargaun diño bein: baña irarutsa dirudi.

Zenbakien eta asteko egunen izenak gaur darabilguzanak dira; idazkeran izan ezik, alderik eztago. «Amabi ilabeteak be ba-daukez euren izenak euskeraz; baña gaur egunean—diño Mikoleta'k—izen or'eik baseñitarak baño eztarabílez; uritarok or'ein ordeaz gastele-razkoak dabilguz-ta, emen zetan aitatu eztodaz». Eta aitatu barik izten dauz. «Yai-egunetan neskatoak abestu daroezan «lelori, lelori» or'eik alde batera itxi-ta, beste izneurkera bi dagoz euskeraz—diño Mikoleta'k—: geyagorik eztagoanik eztiñot; baña oituenak or'exek biok dirala, bai: bitzuok gatzelerazko «romance»'en antza dauke ta bigaren erako neurtitzak lenengokoak baño luzetxuagoak izatea baño beste alderik, ez. Olerkari batzuk oraintsu erderazko âpaldiak eredutzat artuta, euskeraz be ainbat izneurkera bari darabílez; baña izneurkera ta âpaldiok euskaldunentzat ulergatxak dira-ta, or'etan diarduenok ospe gitxiko lana dagie». Gai onetzaz Mikoleta'k

(1) Aditz onek, eta onen jarai doazanak «n»'gaz amaitu bear leukiela deritxat.

diñoan ori egia danik eztot uste. Dana dala, Mikoleta'ren euskereak eta gaur darabilgunak ze alde dauken oartzea baño beste asmurik eztaukat-eta, izneurkerok alde batera itxirik, itz eta esakera batzuk aitatuko dodaz. Ona emen: Lar adi vasagoças (ba-zagokaz), si mucho le mira V: Alcar on badereche, si uno al otro (se) quieren bien; asserengo guino, hasta el postrero: Dempora baten on oynerechu, baya mudatu nindia, serren penatan vior equida; emon senguidan gloria. En un tiempo (te) quise bien, pero ya me mudé: que la gloria que me diste, en pena se me volvió. Isana, el ser: esan senguida beste gaytik esneydysula trucadu, (me) dijiste (que) por otro no me trocaras; Baya besteren astu (1) senguia, nigasco on erechia, pero por otro olvidaste el amor que tenías conmigo; nic nolaberri sufriessa su seuc bere seure penea, como yo sufro sufre tú también tu pena.

Noz-edo-bein Mikoleta'k gipuzkoerea darabil; adarra nola; urtengo dosu orregas Erreguec bere alcavalacas nola; garvi essasus; nic nola berri sufriessa su. «Tik» atzizkiaren orde z «ric» auez darabil; ori da bat yru gausetatic; Flandesic etorri sirea; Italiaric etorriac: Au ta sillac etorsan Salamancaric; noric ecarri dous (dozuz?). Beste batzuetan «tik, rik»'en orde z «rean»; urrerean, de cerca; onerean, de aquí; oerean xayquiteco, para levantarse de la cama; bira (dira) gure auso ederrenean (edererean)? ¿Son de nuestra vecina, la hermosa? garvienerean, de la más limpia; esarsu surirean, echa de lo blanco; betor edaten beste beyñatan calabriada-reonic. «Ez»'en orde z se (ze); Esteusut esan sedeguidisula ecarri? No os he dicho que no me traigais? Xauna, sebegui ori esan, Señor, no diga eso. Nic guradot edan vidriosco copa onetati se veste gustietati. Esakera onetan lez beste askotan be «tik»'en orde z «ti» darabil.

Dodgson jaunak Mikoleta'ren lan onetan aurkitu ebazan 163 adizpiakerak, ur'engoirik-ur'engora ipiñita dagoz bere azkenengo or'ian. Guztiak adizpiakera bereziak diranik eneuke esango; oargatienak au'erago aiatatu dodaz; enparauak, ezaunak dira-ta, emen ber'idatzi be'arik eztago.

Mikoleta'ren euskalizti au arduraz egindako lana danik ezin esan negike; baña gure artean egin diranetatik antxiñakoena berau dalako, aintzat artzekoa dala uste dot.

EGUSKITZA

(1) Esku-idaztiak «artu» ei-diño.